

Sergiu Ciocârlan, *Chipul Cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbateri pentru canonizare*, Editura Andreiana, Sibiu, 2021, ISBN 978-606-989-091-2, 313 p.

Sfinții sunt daruri ale Duhului Sfânt făcute de Dumnezeu-Tatăl credincioșilor pentru a menține și pentru a face să crească, în ortodoxia credinței și ortopraxia vieții, Biserica lui Hristos, zidită pe temelia Sfinților Apostoli și predania Sfinților Părinți. Sfinții, care contribuie în mod decisiv la realizarea planului extinderii Împărăției lui Dumnezeu, prin Biserica lui Hristos, dintr-un loc și un timp anume, sunt trimiși de Dumnezeu la toate popoarele și în toate epocile istorice. Ca atare, ei poartă semnele distinctive ale culturii și particularității timpurilor în care se formează, în care activează și la care reacționează ca oameni ai lui Dumnezeu purtători ai Evangheliei lui Hristos și ai darurilor Duhului Sfânt față de comunitățile și epocile în care sunt trimiși cu un plan al lui Dumnezeu, expresie a voinței lui Dumnezeu pentru acel popor și acea epocă istorică.

Figura duhovnicească a părintelui Arsenie Boca este arhicunoscută. Volume întregi de „mărturii” despre slujirea jertfelnică și despre rodirea minunată a darurilor duhovnicești ale părintelui Arsenie, vorbesc de la sine despre evlavia poporului față de cel pe care credincioșii, încă din timpul vieții lui, l-au supranumit „Sfântul Ardealului”.

În contextul desfășurării procedurii de canonizare a Părintelui Arsenie Boca, în care s-au făcut auzite și unele voci sceptice sau chiar denigratoare, volumul domnului prof. Sergiu Ciocârlan este extrem de binevenit. Profesor de limba și literatura română, doctor în filologie, scriitor și filozof deopotrivă, autorul se arată a fi un foarte fin cunoscător al vieții Bisericii, al spiritualității ortodoxe. Prin cartea de față, foarte bine documentată și echilibrată, autorul a căutat să recupereze de sub „desfigurările” denunțurilor mistificatoare ale regimului comunist ateu și să ne restituie „chipul” duhovnicesc autentic al părintelui Arsenie Boca.

În capitolul I, intitulat „*Rolul agenților de influență ai securității în specularea, răspândirea și inocularea narațiunilor mistificării*” (p.21-47), autorul indică câteva principii de bază, de „ghidaj” pentru a înțelege și a orienta cititorul într-un mediu înțesat de agenți de influență ai securității, care speculau orice fel de antagonism în interiorul Bisericii, cu scopul de a isca controverse și dezbinare.

Capitolul al II-lea, intitulat „*Specularea disensiunilor și cristalizarea narațiunilor mistificatoare*” (p.47-51), discută problematica naratologiei securității, tehnicile și structurile narative puse în aplicare în denunțurile agenților abilitați, cu scopul de a prolifera în mediul eclesiasc suspiciuni, reticențe sau diferite prejudecăți. Astfel, cititorul poate înțelege cum funcționa strategia unui agent, care avea misiunea de a provoca dezacorduri, de a denigra și discredita persoanele luate „în vizor”.

În următoarele șase capitole autorul exemplifică deosebit de expresiv, tratând câte un denunț compromițător, identificându-i sursele și ambitusul cronologic și mistificator, beneficiind de contrapondera hermeneuticii aplicate pe scrierile părintelui Arsenie. În funcție de narațiunile investigate, autorul a grupat astfel demonstrația sa: *Izolarea și întreruperea comuniunii, neascultarea de un povățuitor duhovnicesc, nerespectarea voturilor monahale, practicile ezoterice, atitudinea de compromis față de puterea politică, confundarea chipului autentic al Cuviosului cu „fenomenul Arsenie Boca”*.

Capitolul final, intitulat „Reacții de delimitare față de Cuviosul Părinte Arsenie” (p.275-295), discută și lămurește anumite „delimitări” existente în spațiul bisericesc românesc față de părintele Arsenie. Autorul analizează cu mult rafinament duhovnicesc diferitele incertitudini, controverse și reticențe referitoare la viața și slujirea părintelui Arsenie, căutând să atragă atenția asupra „cheii” în care se efectuează lectura biografiei și operei părintelui Arsenie, și anume, de a ține seama de „contextul și capcanele hermeneutice din codexul imagistic cuprins în documentele fostei securități, în diverse mărturii, în analize neavizate și în exprimări „demascatoare”, mânate de o râvnă omenească”.

Cartea domnului prof. Sergiu Ciocârlan este de o certă valoare și rigoare științifică, deoarece demontează argumentat toate acuzele și mistificările invocate ca argumente împotriva canonizării părintelui Arsenie. Alături de alte studii importante apărute până acum, volumul prezentat reprezintă un mare pas înainte spre definitivarea procesului de canonizare.

Cristian VAIDA

† Timotei Prahoveanul, *Însemnări pe lespede a inimii*, vol. I și II, Editura „Cuvântul Vieții”, vol. 1: ISBN 978-606-9698-13-6; vol. 2: ISBN 978-606-9698-14-3, București, 2021, vol. 1 – 411 p.; vol. 2 – 274 p.

La Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei s-a publicat în două volume în luna august a anului 2021, lucrarea „Însemnări pe lespede a inimii”, semnată de către Preasfințitul Părinte Timotei Prahoveanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Ierarh cărturar, adânc înrădăcinat în Tradiția filocalică a Bisericii, iubitor de cultură și spiritualitate, autor de prestigiu a numeroase cărți, studii și articole, Preasfințitul Părinte Timotei Prahoveanul evocă în paginile a două volume chipurile pline de lumină ale unor ierarhi vrednici, smeriți, mari cărturari și teologi, predicatori înzestrați și scriitori cu mult har, care s-au străduit să fie în slujirea lor „sarea pământului” și „lumina lumii” (Matei 5:13-14), ierarhi pe care i-a cunoscut de-a lungul vieții sale. Autorul a păstrat în tainița inimii sale luminoase amintiri despre toți cei evocați, care, spune frumos autorul „*m-au impresionat prin credința statornică și deplină încredințare în mâinile lui Dumnezeu, prin iubirea lor, adeseori fără margini, față de Părintele ceresc și nădejdea neclintită în rânduiala Sa, alții prin smerenia, blândețea și îndelunga-răbdare în încercări, prin frumusețea lor interioară prin generozitate, alții prin discernământul și harismele de care s-au învrednicit, iar alții prin curajul și bărbăția cu care au înfruntat potrivnicii*”.

În cuvinte alese și adânci, autorul a încercat să surprindă frumusețea duhovnicească a celor amintiți, precum și chipul minunat în care fiecare ierarh evocat a știut să rodească în slujirea lui bisericească darurile cu care l-a înzestrat Preabunul Dumnezeu.

În volumul întâi, Preasfinția Sa prezintă chipul vrednicului de pomenire Patriarh Miron, amintiri inedite despre Patriarhul Nicodim Munteanu, diferite aspecte din slujirea pilduitoare și corespondența Patriarhilor Iustinian Marina, Iustin Moisescu și Teoctist Arăpașu. Pagini frumoase și înălțătoare dedică autorul evocării dăruirii jertfelnice și rodnice a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în slujirea Bisericii lui Hristos. Apoi, amintește de chipul încercatului Mitropolit Ghenadie Petrescu al Țării Românești, de